

# EPIDEMIOLOGIA DEPRESIEI

## *Epidemiology of depression*

Dr. Diana Patriche<sup>1</sup>, Dr. Irina Filip<sup>2</sup>, Psih. Carmen Tănase<sup>1</sup>

<sup>1</sup>SCM Polimed APACA, București

<sup>2</sup>Kaiser Permanente, California, SUA

### REZUMAT

Organizația Mondială a Sănătății estimează că depresia este întâlnită la aproximativ 350 de milioane de oameni. În 2013, s-a estimat că, în SUA, 15,7 milioane de persoane (6,7% din toți adulții din SUA) au avut cel puțin un episod depresiv major în anul anterior. Un studiu realizat în 2012 la nivel european (în 30 de țări, inclusiv România), arată că prevalența anuală medie pentru tulburarea depresivă majoră este de 5,8%. În România s-a observat, în 2008, că prevalența episodului depresiv major la momentul examinării a fost de aproximativ 9%, iar pe durata întregii vieți de 21%. Datele statistice semnificative au arătat că depresia este mai frecventă la femei, este deseori nerecunoscută sau ascunsă de către populație, iar impactul economic al depresiei este major. Epidemiologia depresiei este necesară pentru a stabili modalități de identificare a persoanelor cu risc și îmbunătățirea calității vieții.

**Cuvinte cheie:** depresie, epidemiologie, SUA, Europa, România

### ABSTRACT

The World Health Organization estimates that depression is met in 350 million people. In the US, it was estimated in 2013 that 15.7 million people (6.7% of all US adults) had at least one major depressive episode in the previous year. A study conducted in 2012 at the European level (30 countries including Romania) showed that the average annual prevalence for major depressive disorder was 5.8%. In Romania in 2008 it was observed that the prevalence of major depressive episode in the examination was approximately 9% and over 21% during life. Significant statistical data showed that: depression is more common in women, it is often unrecognized or hidden by population and its economic impact is significant. Epidemiology of depression is needed to determine ways of identifying people at risk and improving their quality of life.

**Keywords:** depression, epidemiology, USA, Europe, Romania

### INTRODUCERE

Depresia este o afecțiune mentală caracterizată prin tristețe, scăderea interesului și a plăcerii, sentimente de vinovăție, scăderea stimei de sine, tulburări de somn și de apetit alimentar, oboseală și tulburări mnezico-prosexice. Depresia are impact major asupra funcționalității pacientului, putând duce la scăderea productivității și a capacității de lucru, izolare și, în cazurile grave, la pierderea dorinței de a trăi și chiar la suicid. (1,10)

OMS (Organizația Mondială a Sănătății) estimează că depresia este întâlnită la aproximativ 350 de milioane de oameni, afectându-i și pe cei aflați

în relații apropiate cu aceștia. Depresia este o afecțiune care, de cele mai multe ori, este ascunsă, negată și de aceea insuficient diagnosticată și tratată. Debutul acestei afecțiuni este de obicei la tineri și afectează mai mult femeile decât bărbații. Frecvența depresiei crește semnificativ odată cu vârsta. Una din patru femei va primi tratament pentru depresie la un moment dat, comparativ cu unul din zece bărbați. (2)

OMS estimează că sunt țări în care doar 1 din 10 oameni afectați de depresie primesc tratament în principal datorită accesului redus la îngrijiri medicale de specialitate dar și a fricii de a fi stigmatizați în societate. (3)

Adresa de corespondență:

Dr. Diana Patriche, SCM Polimed APACA, Str. Dezrobirii nr. 13, sector 6, București

E-mail: dsilvean@yahoo.com

Conform estimărilor Organizației Mondiale a Sănătății, în anul 2020 depresia va fi a doua cauză de dizabilitate, imediat după afecțiunile cardiovasculare. În prezent, depresia este a patra boală ca răspândire pe glob și se constituie în una dintre problemele majore de sănătate ale omului. (2,4)

### EPIDEMIOLOGIA DEPRESIEI ÎN SUA

În SUA, s-a estimat în 2013 că 15,7 milioane de adulți din Statele Unite au avut cel puțin un episod depresiv major în anul anterior, reprezentând 6,7% din toți adulții din SUA, conform studiului NSDUH (National Survey on Drug Use and Health) efectuat de SAMHSA (Substance Abuse and Mental Health Services Administration). (5,6)

**Ponderea depresiei a fost urmărită în funcție de criteriile precum sexul, segmente de vârstă și rasă** (Fig. 1).

Dintre concluziile acestui studiu menționăm:

- prevalența crescută a depresiei la persoanele de sex feminin și la adulții cu vârste între 18-25 de ani.

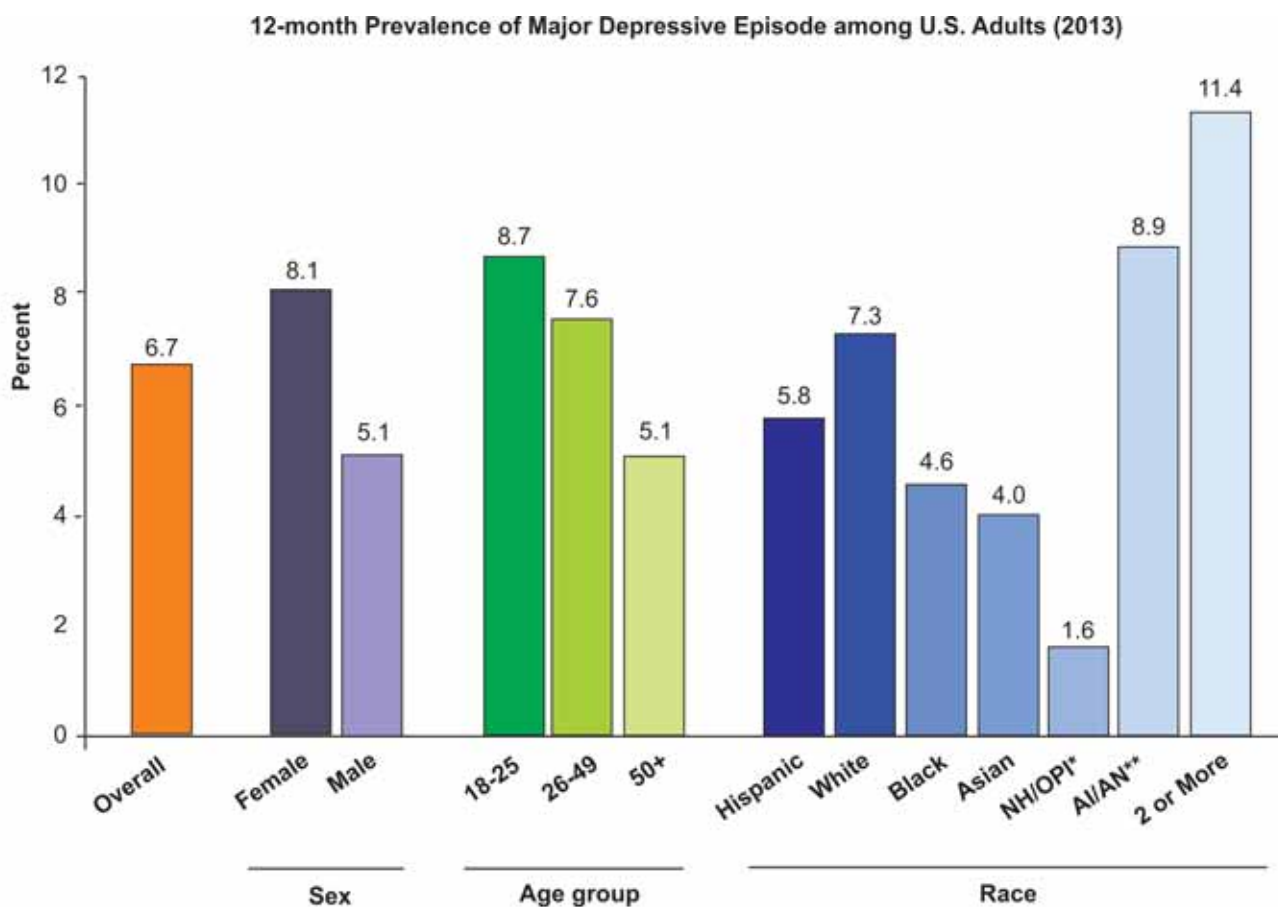
- în comparație cu bărbații, femeile sunt cu 70% mai expuse riscului de a dezvolta depresie;
- debutul depresiei se situează în jurul vârstei de 32 de ani. În plus, 3,3% dintre persoanele cu vârste între 13 și 18 ani au fost afectați de tulburare depresivă semnificativă clinic. (7)

### EPIDEMIOLOGIA DEPRESIEI ÎN EUROPA

În Europa există variații de prevalență a depresiei datorită aplicării diferite a instrumentelor de evaluare a simptomatologiei – ICD X vs. DSM IV. În Europa se estimează că nu mai puțin de 50 de milioane de persoane suferă de această boală. (2) Un studiu realizat în 2012 la nivel european (30 de țări, inclusiv România), arată că prevalența anuală medie pentru tulburarea depresivă majoră este de 5,8%. (8)

### EPIDEMIOLOGIA DEPRESIEI ÎN ROMÂNIA

Liga Română de Sănătate Mintală a realizat un studiu legat de frecvența depresiei în cadrul unui



Data courtesy of SAMHSA

\*NH/OPI = Native Hawaiian/Other Pacific Islander  
\*\*AI/AN = American Indian/Alaska Native

**FIGURA 1.** Prevalența pe 12 luni a episoadelor depresive majore în rândul adulților din SUA (2013)

proiect derulat sub egida UE – „MINDFUL“ (Mental Health Information and Determinants for European Level) în mai multe țări europene, în 2008. Cercetarea a fost realizată pe un eșantion de circa 2.400 de persoane. În urma acestui studiu s-a observat că prevalența episodului depresiv major la momentul examinării a fost de aproximativ 9%, iar pe durata întregii vieți de 21%.

De asemenea, depresia este de 2 ori mai frecventă la femei. România se află pe locul al treilea în Europa prin numărul de persoane depresive, raportat la populația generală. (9) În urma cercetării efectuate de Școala de Sănătate Publică și Management Sanitar („Sănătatea mintală în România“ – 2008), au fost evidențiate următoarele:

- o creștere semnificativă a episodului depresiv major odată cu vârsta, de la **2,1-2,6%** (18-49 de ani) la **4,4-5,2%** (peste 50 de ani), cu un ritm de creștere de 1,2% pentru fiecare grupă de vârstă (50-64 de ani și peste 65 de ani);
- confirmarea prevalenței crescute a episodului depresiv major pe durata vieții (**3,3%** – pentru toate vârstele);

- frecvența de două ori mai mare la femei (**4,1%** versus **2,5%**).

## CONCLUZII

Depresia este o afecțiune din ce în ce mai frecventă (mult mai frecventă la femei) și este mai des întâlnită odată cu înaintarea în vârstă.

Depresia este cel mai puternic factor de predicție al gândurilor autolitice. Identificarea persoanelor cu risc este esențială pentru reducerea mortalității prin suicid.

Depresia este deseori nerecunoscută sau ascunsă de către populație, rezultând astfel necesitatea unor programe de combatere a stimei și discriminării.

Impactul economic al depresiei este semnificativ – România pierde anual 1% din PIB din cauza tulburărilor depresive.

Datele epidemiologice sunt importante pentru stabilirea unui sistem de monitorizare a Sănătății Mintale, pentru programarea resurselor și elaborarea unor politici adecvate (bazate pe aceste date) și urmărirea punerii lor în practică. (4)

## BIBLIOGRAFIE

1. Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 4th. ed., 2004
2. Descoperă.ro, 2011, [www.descopera.ro/dnews/8046316-depresia-in-romania-si-in-lume](http://www.descopera.ro/dnews/8046316-depresia-in-romania-si-in-lume)
3. WHO, 2012, [www.who.int/mental\\_health/management/depression/flyer\\_depression\\_2012.pdf?ua=1](http://www.who.int/mental_health/management/depression/flyer_depression_2012.pdf?ua=1)
4. Tudorache B., Liga Română pentru Sănătate Mintală, Date statistice și epidemiologice în depresie
5. SAMHSA, <http://store.samhsa.gov/home>
6. NIMH, <http://www.nimh.nih.gov/health/statistics/prevalence/major-depression-among-adults.shtml>
7. NIMH, <https://www.nimh.nih.gov/health/topics/depression/index.shtml>
8. Olesen J., et al. *European Journal of Neurology* 2012, 19: 155-162
9. Hotnews.ro, 2011, <http://medlive.hotnews.ro/depresia-este-mai-frecventa-decat-diabetul-in-romania.html>
10. Angheluță V., Nica-Udăgiu Șt., Psihiatrie epidemiologică, Editura Medicală, 73-78; 1983